

A tanári záróvizsga pedagógia és pszichológia tételei

10 és 12 féléves osztatlan tanárképzés

Pedagógiai tételsor

1. A nevelési célok: a szabályozó és a szabályozott nevelés

(Értékek és célok a nevelésben, célrendszerek és céltípusok)

2. Pedagógus a gyakorlatban

(A kezdő tanár problémái, a reflektív tanári habitus, szakma és hivatás, diák – tanár, tanár – tanár és tanár – szülő kapcsolatok, életpályamodell)

3. Szabályozás a tanügyben: szintek és szabályozási dokumentumok

(Törvények, miniszteri rendelet, központi tanterv [NAT(ok), kerettantervek, kétszintű érettségi vizsga]; helyi tanterv, iskolai pedagógiai program; a tematikus tervezés és pedagógiai értékei, tanmenet, óravázlat. A tantervtől a módszerig: tantervi célok, tantárgyi tartalmak, tantervi követelmények)

3. Mérések az osztálytermi munkában, feladatlapok analízise, új értékelési formák

4. Az iskolai teljesítmény kulturális, társadalmi, pedagógiai összefüggései

(Iskolai pályafutás és családi háttér: igény szint, korlátozott és kidolgozott nyelvi kód; a tudás mint kulturális tőke; szociális kompetencia, érzelmi intelligencia)

Kötelező irodalom

Buda András (2011): Értékelési filozófiák és pedagógiai mérés. Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok, Debrecen. (4. tétel)

Csapó Benő: A pedagógiai értékeléstől a tanítás módszereinek megújításáig: diagnózis és terápia. In: Új Pedagógiai Szemle 2003/3. 12-27. (4. tétel)

Falus Iván: Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz. Budapest, Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, 2013. (2. tétel)

Fehérvári Anikó – Thomasz Gábor (szerk.): Kudarok és megoldások. Iskolai hátrányok, lemorzsolódás, problémakezelés. Budapest, OFI, 2015. (5. tétel)

Pusztai Gabriella: A társadalmi tőke és az iskola. Budapest, Új Mandátum Könyvkiadó, 2009. (5. tétel)

Szabó László Tamás (szerk.): Tantervelmélet. Debrecen, Kossuth Kiadó, 2004. (3. tétel)

Varga Aranka (szerk.): A nevelésszociológia alapjai. Pécs, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Neveléstudományi intézet, 2015. (5. tétel)

Zrinszky László: Nevelélmélet. Budapest, Műszaki Könyvkiadó, 2006. (1. tétel)

Zenepedagógiai tételsor

5. Kodály zenei nevelése és hatása
6. Az iskola és a család szerepe a művészeti nevelésben
7. Két szabadon választott alternatív zenepedagógiai módszer ismertetése (Orff, Dalcroze, Suzuki, Szilvay, Ulwill, Willems, Montessori, Kokas)
8. A zene terápiás hatása
9. A koncertpedagógia módszerei

Pszichológia tételsor

1. **Fejlődés és személyiségelméletek a pszichológiában** (Erikson, Piaget, Kohlberg, Freud, Jung, vonáselméletek, humanisztikus elméletek, behavioristák)
2. **Életkori sajátosságok és szocializáció** (testi, társas, érzelmi és kognitív jellemzők, családi, iskolai, kortársi és szakmai szocializáció)
3. **A tanulás folyamata** (behaviorista, kognitív, humanisztikus tanuláselméletek, a tanulás, mint információfeldolgozás, a tanulás motiválása, az iskolai tanulás értékelése)
4. **Hatékony tanulási környezet** (pedagógus hatékonysága, tanulók közötti különbségek figyelembevétele, iskolai csoportok sajátosságai, tanulási modellek, tantermi kommunikáció, irányítás és fegyelmezés az osztályteremben)
5. **Speciális bánásmódot igénylő tanulók** (lassú tanulók, tehetséges tanulók, hátrányos helyzetű tanulók, tanulási zavarral küzdő tanulók, alulteljesítő tanulók, nehezen nevelhető tanulók, gyógypedagógiai problémák)

SZAKIRODALOM

Dr. Tóth László: Pszichológia a tanításban. Pedellus Tankönyvkiadó, Debrecen, 2000.

Zenepszichológia tételsor

6. A zenei nevelés szempontjából alapvető zenei képességek (zenei észlelés, memória, írás-olvasás, éneklés) fejlődésének sajátosságai.
7. A zenei jelentés pszichológiája és a zenei élmény összetevői

8. Választható témák a félév során készített projektmunkának megfelelően:
- a. A zenészek személyisége
 - b. A háttérzene szerepe életünkben
 - c. Zenei tehetség
 - d. Más-e a zenész agya?
 - e. A zene mint a társadalmi identitás eszköze
 - f. Filmzenék, mint a virtuális valóságba segítés médiumai
 - g. A zenei memória
 - h. A szorongó zenész – lámpaláz és szociális gátlás
 - i. Korai zenei fejlesztés jelentősége
 - j. Zene és intelligencia (Mozart-effektus)
 - k. A zene gyógyító ereje
 - l. Zene és kultúra, zene és kulturáltság